

„Edinost“

Za vsak enkrat na dan, razen nedelj in
razpikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kron
Naročnino se plačevati naprej. Na us-
rudi se brez priložne naročnine ne upravlja
ne vrača.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo po-
samične številke po 6 stotink (3 avc.)
in v Trstu pa po 8 stotink (4 avc.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petitu. Za več-
kratno naročilo s primernim popustom
Poslana, osmrtnice in javne zahvale do-
mači oglašit itd. se računajo po pogodbi

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu
Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo
Kokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglaš spre-
jema upravništvo. Naročnino in oglaš
je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v
ulici Garinta št. 12. Upravništvo, in
sprejemanje inseratov v ulici Molis
picolet št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu

Poglavje o „solzarjih“.

V.

Moda je tiran. To je stara historija. Moda je absolutist, je avtokrat, ki ne trpi poleg sebe drugega menenja in svobodnega diha. Kdor noče biti proklet; kdor noče biti izobčen iz sodobne družbe; kdor noče biti proglašen za mumijo iz davno minolih časov, za stvor iz predpotopne dobe; kdor noče no-
siti na čelu sramotilnega znamenja staroko-
pitičnosti, znamenja nekdanjih časov tmine; kdor noče tavati med ljudmi kakor čudak, zasmehovan od vseh; kdor noče, da ga po-
števajo le kakor anakronizem, z vrednostjo k-
večemu kake antikvitete —, iz kratka, kdor
hoče biti bitje, ki sploh spada v dobo, v ka-
teri živi, ta se mora pokoriti modi in slediti
tudi vsaki nje in največji — neumnosti in
neukusnosti.

Ali ta tiran — moda nima svojega kra-
ljestva samo v modnih salonih pariških, am-
pak tudi v življenju narodov in v po-
litiki.

V Sloveniji je n. pr. sedaj za polemike
v modi — cepec. In gorjé njemu, kdor ne zna
ali ne mara rabiti tega instrumenta! Čudak je
mej sodobniki, kdor se še udaje starokopitnemu,
antikviranemu menenju, da se z mirno be-
sedo tudi da kaj povedati! Smešen je gori do
komoleev, kdor si domišlja, da more nazore
koga pobijati, ne da bi zajedno smeil tudi
njegove osebe! Dandanes se ne smatra res-
nim človek, kdor še noče uvideti, da je
minola doba argumentov in dokazov, in da
je napočila nova doba, v kateri zadošča —
psovka! Neslano človeče je, ki naj bi se ne
kazalo na svetlo božjega dneva, oni, ki za-
merja, ako je radi svojih nazorov osebno iz-
ložen občemu zasmehu! Kaj in kako pa je
še le z onim, ki si dovoljuje ne le imeti,
ampak tudi javno zastopati stališče, ki se
nekoliko odmika od stališča onih, ki delajo
to sodobno — modo!

Slovenci imamo sedaj torej svojo modo.
Ta moda veleva in zahteva neizprosno, da
vsakdo bodi, ali Slovenčevec ali Narodovec, ali
»katoliško«-naroden, ali »napredno«-naroden!
In gorjé njemu, kdor bi hotel biti le naro-
den brez pridržkov! Naj le gleda, kako bo
varoval svojo kožo pred napadi od — obeh
strani! Ali mu očitajo eni, da je izdajica na
napredni misli in na človeškem intelektu; ali
pa mu očitajo drugi, da je izdajica na — sv.
veri. A utegne se mu tudi zgoditi — če je
kdo tako prav zares naroden, naroden brez

vsacih pridržkov, naroden na ta način, da je
pripravljen doprinesiti žrtve na intelektu na-
rodni misli v prilog, narodni misli v zmislu
odrešiteljice iz spon tujinstva in graditeljice
in zavarovalke bodočnosti, v kateri bomo
mogli živeti svoje življenje — takemu člo-
veku se utegne tudi zgoditi vrhu vsega dru-
zega, da ga — ne naravnost in odkrito, pač
pa tako med vrstami in za hrbtom — po-
stavljajo v luč nelojalnosti nasproti državi in
cesarju. Exempla docent!

Saj smo doživeli v dobi sedanje sloven-
ske mode parkrat že tudi take — po našem
menenju namreč, če pa temu ni tako, pro-
simo prav lepo in ponižno za zamero — za
narodni pomos sramotnih prizorov, da so se
tudi oni, ki žive po modi, ki namreč pripa-
dajo ali h »katoliškim« ali k »naprednjakom«
: ovajali med seboj: ta zameče Avstrijo, oni
je nesposlljivo govoril o armadi, tretji se je
neprimerno vedel povodom te ali one dia-
stiske slavnosti itd. itd.

To diši skoro po policiji in državnem
pravdnstvu, ali kaj se hoče, če pa so ljudje
zašli na stališče: naj pomaga, kar more po-
magati!

Če se pa kaj takega more dogoditi celó
ljudem, ki žive po sedaj veljavni slovenski
modi, to je, ki svoje nacionalno mišljenje
omejajo z klavzulami »naprednjstva« in »kr-
toličanstva«: se-li smemo potem n. pr. mi
Tržačani čuditi, ako se sedaj pa sedaj piše
o našem »meglenem« — »panslavizmu«?!

Nič se ne smemo čuditi. Starokopitneži
smo, ker se še vedno lovimo po nekem »me-
glenem« »panslavizmu«; vodenčki smo, brez
krvi, brez mozga, brez načel, ker nočemo biti
ni »katoličani«, ni »naprednjaki«, kakor zah-
teva sedanja slovenska moda; in zoperni »sol-
zarji« smo, ker se plašimo pred naukom, da
najboljše orodje za pisanje je — cepec!

Javno zborovanje

političnega društva »Edinost« v Šklednju
dne 26. januarja 1902.

(Dalje.)

Gospod poslanec dr. Otokar Rybář
(pristrčno in dolgo pozdravljan) je spregovoril
nekako tako-le:

**Položaj o zadnjih deželnozborskih in
državnozborskih volitvah.**

Cenjeni zborovalci! Odkar sem bil zad-
njič med Vami, se je mnogo spremenilo. Ko
smo bili zadnjič tu, prišli smo v ta namen,

»Na vsaki način.«

»Razkažite mi torej vso divoto svojega
parka, gospica! Vi mi boste gotovo najboljša
tolmačica.«

»Od srca rada, gospod podžupan. Veste
kaj? Pojva po tej jelovi šumici na vrh. Tam
stoji mal glorieta. Od tam morete pregledati
ne samo naš park, ampak tudi vso okolico.
Vse boste videli pred seboj, kakor na zem-
ljevidu.«

»Prelepa misel to. Prosim, dajte mi
roko! To je, prej mi dajte puško, da jo bom
nosil, Vam bi bila pretežka.«

»Na noben način ne. Nisem jaz kaka
slabotna stvar, pa uvažite: kako naj kral-
jica Amazonka da svoje orožje iz rok, ko
je navzoč možki, kako naj je da mož-
kemu?«

»Saj jaz nisem mitični heros.«

»Nič za to. Izvolite mojo roko!«

Podžupan in Klara sta krenila v brdo
skozi šumo. Malo, jako malo besed je palo
med njima. Saj nista vedela prav, o čem bi
govorila. Klara je vedela za ujedljivost pod-
županovo, podžupan pa za oštrost Klarino.
Dva-trikrat je Laeko začel besediti o kra-

da poizvemo od vas, kako mislite glede po-
slancea in koga želite poslati v mestni svet.
Takrat je bilo za naše zborovanje razmerno
malo zanimanja, vsled česar smo pogodili
tako, da ta okraj za to pot težko rešimo
ter da bo brzkone izvoljen laški kandidat,
kar se je v resnici tudi zgodilo. Nečem pre-
iskovati, kdo je bil temu kriv, morda mi,
morda kratkovidnost volilcev, ki so od izvo-
litve laškega kandidata pričakovali gmotnih
koristi, ali pa slednjič moč laških mogotcev
v Trstu. Mnogi so bili takrat uverjeni, da
smo ta okraj definitivno zgubili ter da bodo
izgubljeni za njim polagoma tudi ostali oko-
ličanski okraji. Kmalu pa se je pokazalo, da
so se malodušneži motili in da je bila izvo-
litev Banellija le neljuba epizoda. Državno-
zborske volitve, ki so kmalu sledile deželno-
zborskim, so nam pokazale, da so se Italijani,
ki so mislili, da imajo ta okraj že popolnoma
v pesti, korenito zaračunali. Prvi okraj se
je o zadnjih državnozborskih volitvah držal
tako vro, da smo bili vsi prijetno iznena-
deni in je dobil slovenski kandidat v tem
okraju o volitvi za V. kurijo absolutno naj-
več glasov, za III. kolegij pa je bil glede
števila slovenskih glasov takoj za Bazoviško-
Openskim okrajem; sploh pa je prvi okraj
tudi relativno bil med najboljšimi. Naši na-
sprotniki so bili takrat silno poparjeni, ker
si kaj takega niso pričakovali. Nadejam se
torej, da naša narodna stvar v tem okraju
prav nič ni nazadovala ter da se ne od-
tujate naši narodni stranki in našim ide-
jalom.

Banellijeve zasluge.

Da je bil izvoljen Banelli, v to so pri-
pomogle razne okolnosti. Italijani so seveda
vsi, kar jih ima tu volilno pravico, volili
svojega kandidata in volilo je žnjimi tudi
nekaj Slovencev, ker so bili nevoljni, da pla-
čujejo ravno tako, kakor laški meščani, a da
se jim za to nič ne daje. Italijanski mogotci
na magistratu so namreč vedno očitali okoli-
čanem, da ti sovražijo Italijane in da jim
(na magistratu) zato nočejo nič dati. Neka-
teri tukajšnji volilci so se res dali premotiti
po teh trditvah ter so si mislili: poskusimo
enkrat in izvolimo laškega poslance, oziroma
svetovalec, potem nam ne bodo mogli več
očitati, da smo jim nasproti in potem bodo
boljše skrbeli za naše gospodarske koristi. Sedaj
ste pa lahko vsi spoznali, da je bilo tako umo-
vanje krivo in da so se isti, ki so šli Lahom
na limanice, britko motili. No, moti se lahko
vsakdo, a dolžnost mu je, da potem, ko je

spoznal svojo zmoto, poskuša isto tudi po-
praviti.

Od Banellija so pričakovali tisti, ki so
ga izvolili, da za svoj volilni okraj izposluje
Bog ve kaj, da bo delal prave čudeže in da
po njegovih prizadevanjih in po njegovih za-
slugah postane Škedenj majhen Pariz.

Kaj je storil Banelli za Škedenj in sploh
za prvi okraj? Kmalu po volitvah se je pri-
kazala na neki škedenjski hiši laška tabla,
ki je naznanjala, da je tam neka zasebna —
ne občinska — zdravniška postaja. Kaka je
bila ta postaja, vam je vsem dobro znano.
Včasih se je na tej postaji prikazal kak
zdravnik, še večkrat pa se sploh — ni prika-
zal. Čez nekoliko časa pa je izginilo vse sku-
paj: postaja, tabla in zdravnik.

Pred kratkim so sistemizirali za Škedenj
mesto okrajnega zdravnika in večina je mi-
slila, ter še sedaj vlada krivo menenje, da je
to Banellijeva zasluga, kar pa nikakor ni res
in kar vam hočem takoj dokazati.

Mesto okrajnega zdravnika v Šklednju.

Misel, da je v Barkovljah in v Šklednju
potreben okrajni zdravnik, nastala je med
slovenskimi občinskimi svetovalci in sem to
misel jaz sprožil v mestnem svetu ter predlagal,
naj se za Škedenj in Barkovlje sistemizirata
mesti okrajnih zdravnikov. O upravičenosti te
zahteve je bilo prepričanih tudi nekaj laških
poslancev in je moj predlog podpiral tudi
svet. dr. Morpurgo. Moj predlog bi se bil
tedaj tudi gotovo vsprejel, ako bi ne bil ta-
krat posegel vmes dr. Venezian, ki se je
vselej držal načela, da, vsaj navidezno, ni
smeti vsprejeti nobenega predloga, ki je pri-
šel od strani slovenskih svetovalcev. Začel je
stvar zavijati in mešati ter je trdil, da takega se
predloga ne more kar naravnost vsprejeti, ker
se mora prej mestna delegacija posvetovati o
tem. Jaz sem temu oporekal in dokazal, da
tu ni treba nikakega posvetovanja, ker je
potreba okrajnega zdravnika v Šklednju in
Barkovljah obče pripoznana in ker tudi za
določitev plače ni treba nikakih študij, ker
so iste že sistemizirane.

Dr. Morpurgo je tudi soglašal z mojimi
izvajanjmi in priporočal mestnemu svetu, naj
vsprejme moj predlog.

Dr. Venezian pa je zopet vstal in je se
svajimi frazami in sofizmi premotil laške po-
slance, da so glasovali za to, da se moj pred-
log izroči delegaciji v preštudiranje.

Dr. Venezian je ob tisti priliki tudi ome-
nil, da ne ve, čemu je mestna delegacija, ako

poleg nje, podavali so jej nenavadno čarobo,
a čudni fini profil se je odbijal od plavega
neba. Sedaj Dobranič ni več gledal kraja,
ampak samo deklico, pa je potem sel na klop,
povesil glavo ter strmel v zemljo.

»Nu, gospod podžupan«, je rekla sled-
njič devojka, spustivša se na klop poleg njega,
»ni-li diven, ta naš kraj? Ni-li tudi izven
Zagreba prirodne lepote?«

»Je, gospica!«, se je dvignil Laeko hitro,
ne da bi bil pogledal devojko. »Ali ste se
nadejali, da pridem?«

»Nikakor ne. Mislila sem, da se takoj
povraete v Zagreb. Vsaj rekli ste tako si-
noči sodnikovki.«

»Veste-li, po kaj sem prišel danes sem
k Vam?«

»V obiske, da si ogledate naše gospo-
darstvo.«

»Ni res«, je odgovoril podžupan kolikor
toliko nedelikatno. Po tem se je postavil ti-
kom pred devojko, ki je dvigala glavo proti
njemu: »Došel sem k Vašemu gospodu očetu,
ki dobro pozna vse rodbine iz okolice, da
mi bo za posredovalca.«

(Pride še.)

P O D L I S T E K.

16

Vladimir.

Hrvatski pisal Avgust Šenoa, prevel M. C-t-č.

II.

Klara toliko da ni vskliknila, ali pre-
magala se je in se obrnila hitro do pod-
župana:

»Vaša navzočnost mi donša srečo. Že
dve polni uri se mučim, da bi prebila sre-
dino tega lesenega srca. Sedaj ste prišli Vi
— in glejte, pogodila sem jo.«

»Vi ste res kraljica Amazonka.«

»Prosim! Nu, sedaj pojdiva, pojdiva!«

»Kam?«

»Ah!« je rekla Klara v zadregi. »Kaj
vam bom jaz? Vi ste došli, da vidite go-
spodarstvo, a jaz se ne razumem v to, niti
najmanj se ne razumem. To je posel mo-
jega očeta. Jaz vem samo toliko, da se žito
žanje, a seno kosi.«

»Pardon! Jaz ne pričakujem od Vas
nikakega predavanja o gospodarstvu. Opro-
стите, da sem Vam v zadrego! Ali, glejte!
Ta park je v resnici diven. Angležki nasad,
to mi ugaja. Gotovo Vaš ukus?«

se imajo predlogi sklepati naravnost v mestnem svetu?!

Banelli ni z vso to stvar niti z mazincem mignil, kakor da bi bilo šlo tukaj za interese kake druge države, ne pa njegovih lastnih volilcev. Čeravno se moj predlog takrat ni takoj vsprejel, vendar je delegacija čez poldrugi mesec stvar okrajnega zdravnika postavila zopet na dneveni red in takrat je bil vsprejet predlog, da se ima v Škedenji ustanoviti mesto okrajnega zdravnika. Iz tega lahko vidite, koliko zaslugeta Vaš zastopnik Banelli za ustanovitev mesta okrajnega zdravnika v Škedenji.

Nekoliko drugačne so pa sevedanjegove »zaslugeta« na tem, da se je ravno dru. Lavrinssichu podelilo to novoustanovljeno mesto! In tudi o tej stvari bočem spregovoriti nekoliko besed.

(Pride še.)

Politični pregled.

V Trstu, 29. jan. 1902.

Glasovi o napitnici namestnika grofa Goëssa. Tudi »Agramer Tagblatt« se v dolgem članku bavi z napitnico pruskemu princu in meni, da ta napitnica nikakor ni bila le jednostaven kompliment, ali pozdrav, ampak politična manifestacija, ki je bila očevidno z veliko pažnjo sestavljena in stilizirana. Zagrebški list ne dvomi, da je bila vsebina diktirana z Dunaja, kar le veča njeno važnost. Neki nemški list je bil rek, da je to »glasba bodočnosti«, »Zukunftsmusik«. »Agramer Tagblatt« pa vprašuje: »Je-li bilo to glasba bodočnosti zato, ker je namestnik povdarjal, da Trst ostane vedno avstrijsko obrežje, na katerem bodo Nemci le kolonija? Ali pa zato, ker je povdarjal tesno zvezo Trsta z Nemčijo in naloge nemške vojne mornarice?« Potem pa se zagrebški list pridružuje menjenju slovenskih listov, da je bila napitnica namestnikova pojav nemške politike in prizadevanja za ponemčenje Trsta Slovencev in Italijanov na škodo! — »Namestnik je govoril sicer — tako izvaja »Ag. Tagblatt« — o Trstu kakor avstrijski obali, ali ako se uresničijo njegove želje glede odnošajev med Avstrijo in Nemčijo in se ti odnošaji zasnujejo tako, kakor on želi, potem bi bila pot uglašena političnemu gospodstvu Nemčije v Trstu. Besedo o »glasbi bodočnosti« treba torej, po sodbi zagrebškega lista, smatrati jako resno. Isto, kar smo trdili mi o pogubnosti vladne politike za našo narodnost, čeprav Trst ostane avstrijski, izraža »Ag. Tagblatt« nastopnimi stavki: »Avstrijska monarhija sicer ne podari — to se umeje — Trsta Nemčiji, ali po politiki, ki jo avstrijska vlada naznanja na usta namestnikova, bi Trst dejanski prišel v sfero interesov Nemčije in bi bil spremenjen v fevdalno mesto nemške države«.

Nadalje izvaja zagrebški list: »Mi smo menenja, naj bi železnica, ki se je začela graditi, napravila v Trsta razkladišče za sever monarhije, ki sedaj gravitira bolj v Hamburg. G. namestnik pa sega dalje in meni, da bo vsled nove železniške zveze jug Nemčije oplodoval Trst, kakor sever Avstrije oploduje Hamburg. Ali po dogradbi nove žrte sever Avstrije neha oplodovati nemška pristanišča, kajti nezmislno je, ako se trdi, da bo jug Nemčije navezan Trst, sever Avstrije pa na Hamburg. Nemčija ima mnogo gospodarskih in političnih razlogov za to, da dopušča konkurenci, ki bi jo delal Trst nemškim pristaniščem. Po povečanih trgovskih odnošajih Nemčije bi se uresničila pangermanska stremljenja v Trstu in v Orientu. Zato se nam v govoru namestnikove apostrofirane velikih nalog nemške vojne mornarice glede Trsta, zdi, če ne družega, vsaj jako čudno. Mi ne umejemo, kaka naloga bi mogla nemško vojno mornarico dovesti v Trst. Če bi nemški princ prišel v Trst v izpolnjevanju te naloge, bi Trst nehal biti avstrijsko pristanišče. Politika, ki je v napitnici prišla do izraza — vedé ali ne vedé, namenoma ali nenamenoma — je pangermanska politika. Avstrija se s tem sama podaje v objem Nemčije. Italijani so po sovražstvu do Slovencev prezaslepljeni, da bi sprevideli to. In vendar bo možno le s pomočjo Slovencev braniti Trst pred pangermanskimi stremljenji! Zato imajo Slovenci prav, ako opozarjajo na nevarnost, ki je v napitnici prišla do izraza, in ako prosvedujejo proti politiki, s katero naj

bi se Trst odmaknil svoji naravni usodi in odtužil svoji okolici. Ako se hoče priti iz Nemčije v Trst, morali bi stopati preko Čehov in Slovencev; to pa ni tako lahko. Na dejati se je, da bodo naravni odnošaji in vzbujena samozavest Slovencev močnejši, nego neprevižnost avstrijskih državnikov. Glasba bodočnosti v Trstu vendar ne bo nemška vkljub vsem napitnicam.

O položaju. Listi nadaljujejo razprave in razmotrivanja o hipnem parlamentarnem položaju v Avstriji v zmislu, da razprava o proračunu ministerstva za nauk v proračunskem odseku poda nekako merilo za poznejše dogodke v zbornici sami, a razprava v tej poslednji o istem proračunu da dokaže, da-li je smeti govoriti o kakem izboljšanju parlamentarnega položaja. In tudi danes nam došli listi povdarjajo izrečno, da bosti postavki o češki univerzi na Moravskem ter o slovenskem gimnaziju v Celju tisti ogenj, v katerem se ima izkazati vspeh prizadevanj sedanje vlade za vspostavljenje normalnih parlamentarnih odnošajev. Mi smo izjavili včeraj, da slovanske stranke nimajo tu nič odjenjavati, ampak da je odvisno le od vedenja nemških strank nasproti tema postavkama, da-li plamen, ki se je nekoliko poleg, ne vsplapola zopet.

S posebnim zadovoljstvom beležimo pa, da tudi vodilno glasilo glavne češke stranke izvaja v istem gori označenem zmislu. »Narodni listi« izjavljajo naravnost, da pojde parlament na kose, čim bi Nemci hoteli vreči kako postavko za kulturne namene Slovanov. V istem zmislu piše tudi »Maravka Orlice«, ki pravi, da bi bila delavnost parlamenta pokopana v isti hip, ko bi se drznili protiviti se kakim kulturnim postavki v proračunu.

Na tem stališču morajo slovanske stranke vstrajati nepremično, kajti neoporečno je. Od onega, ki zahteva še le nekaj malega »na račun«, vendar ni smeti zahtevati, da bi umaknil še to malo onemu na ljubo, ki ima že vse! Prav je, da slovanska glasila natakajo vladi čistega vina. In to menda ni ostalo popolnoma brez utisa na vladne kroge, kajti gospoda Körber in naučni minister Hartel sta v neprestanih razgovorih z voditelji nemških strank.

S kakim vspehom? To je sedaj kočljivo vprašanje. »Neue Freie Presse« trdi, da pogajanja med vlado in voditelji nemških strank niso zaključena, ali nemški členi proračunskega odseka, katerim je vlada priobčila besedilo izjave, ki jo misli ista podati v rečenem odseku, da izjavljajo, da te izjave ne morejo vsprejeti. To bi bilo zlo znamenje, ako nimajo prav oni, ki trdijo, da je vsa stvar v pravem tiru in toliko kolikor poravnana, in da, četudi pride v proračunskem odseku še do male praske, bo to le radi videza in se zgodi le v namen, da Nemci pokrijejo svojo retirado.

No, bomo videli, kdo ima prav. Ali to stoji, da slovanske stranke nimajo nič odjenjavati od tega, kar je v proračunu za njihove kulturne potrebe, kajti to je itak dovolj malo, in imajo še mnogo mnogo tirtati! Slovanske stranke imajo le braniti to stališče, vse drugo je stvar, o kateri naj pridejo na čisto vlada in Nemci!

Trozveza. Danes menda ne dvomi nikdo več, da trozveze — ni več. Trozveze namreč s tistimi predpogoji, tistimi nameni in tisto skladnostjo, kakor je bila zasnovana. Danes vidimo sicer še vedno lepo in popolnoma nepoškodovano — lupino trozveze, ali jedra ni več! Ime trozveze prihaja menda od tudi, da obseza trojico zaveznikov. Če je le eden teh odnehal, ni več trozveza. Po imenu, formalno, so še v trozvezi: Nemčija, Avstro-Ogerska in Italija. V resnici pa opazamo v zadnje čase, da se Italija rada zgublja nekam v grmovje, kadar koli bi morala nastopiti s posebnim povdarkom kakor člen trozveze. Italijanski minister za vnanje stvari, Prinetti, če le more, ne govori o trozvezi, da ne bi se pozneje reklo, da je govoril tako ali tako! Da bi jasno govoril proti, za to menda še ni dozorel čas; za izrečno izjavljanje »za« pa so v Italiji minoli časi. Italija je še v trozvezi, ker se take svetovne konstelacije ne morejo spreminjati od danes do jutri, ali se svojim srcem ni več v trozvezi, najmanj pa s prepričanjem o identiteti interesov z onimi obeh drugih kompaciscenotov.

Ali v zadnje čase se pojavljajo prikazni, ki popljujejo italijansko tišino o trozvezi. Kakor gospod Prinetti ne govori rad o trozvezi, tako so nemški državniki začeli — ne govoriti o Italiji kadar o slavnostnih prilikah govore o svojih zvezah. Taka prilika je bil

n. pr. banket minole nedelje, ki ga je privedla nemška kolonija na Dunaju povodom rojstnega dne nemškega cesarja. Nemški poslanik na Dunaju knez Eulenburg je porabil to priliko, da je s toploto, ki je bila naravnost demonstrativna, govoril o zvezi med Franom Josipom in cesarjem Viljelmom. Ali demonstracija ni bila samo v tej toploti, ampak tudi v dejstvu, ki je moralo zvesti v oči vsakogar, v dejstvu namreč, da niti z jedno samo črkico ni omenjal tretjega zaveznika — Italije!! Saj je to stara stvar, da prijatelj, ki govori s prijateljem, rad govori tudi o skupnih prijateljih. O posebnih prilikah se to celo spodobi. Nikdo ne more verjeti, da bi bilo tako preziranje možno, ako bi bile razmere med zaveznicami še iskrene, tesne. Vsakdo slutl marveč, da tu se je nekaj skalilo in da razmerje zadobiva drugo barvo.

K konsekvantnemu molku Prinettija o trozvezi in k molku kneza Eulenburga o Italiji pa prihaja še potovanje našega prestolonaslednika, nadvojvode Frana Ferdinanda, v Petrograd. Na tem ne dvomi nikdo, da je to potovanje znak dobrih odnošajev med obema dvoroma, a blizu vseobče prepričanje je tudi, da nadvojvodo vodi v Petrograd tudi spoznanje o identiteti interesov med monarhijo in carstvom. Trozveza je bila ustanovljena — to se ne da tajiti — v prvi vrsti proti Rusiji. Če pa prodira spoznanje, da se je bila ost brez potrebe obrnila proti Rusiji: kaj ostaja potem od trozveze?!

Poljaki v Nemčiji. Poleg že omenjenih obrambnih sredstev so si zasnovali Poljaki v Nemčiji že zdavno indirektno sredstvo, ki bolje nego katero drugo vodi do cilja, a to je sredstvo — prosvete (oswiata). Že davno, dva pokoljenja že imajo to važno uredbo. Bil je priprost meščanski sin Poznanja, zdravnik Karl Marcinkowski, ki je v dobi, ko so Poljaki uživali svoje avoboščine, leta 1846., zasnoval »Towarzystwo pomocy naukowej«. Narod, vsi stanovi imajo prispevati k glavnici, od katere se obresti upotrebljujejo kakor naučni štipendiji za siromašno poljsko mladino v veliki kneževini Poznanjski. Danes ima »Pomoc naukowa« temeljno glavnico od 800.000 mark. Samo v Poznanjski se za to društvo vsako leto nabira okolo 25.000 mark, a ono daje letnih okolo 70.000 mark za štipendije gimnazijalcem, dijakom obrtnih šol, politehnik, in vseučiliščnikom. To je pravi blagoslov za Poljake. Temu fondu se majo zahvaliti na večini svojih odvjetnikov, zdravnikov, tehnikov, naobraženih trgovcev. Njemu se imajo največ zahvaliti, da imajo poleg poljske inteligencije po rodu, tudi poljsko učeno inteligencijo, na tem, da so se mogli mladeniči iz ljudstva izobraziti na višjih šolah, na tem, da so mogli vodje naroda priti tudi iz najnižih stanov.

Tržaške vesti.

Odlikovanje. Vodja tržaških Slovencev in predsednik političnega društva »Edinost« je prejel nastopno obvestilo:

Broj 892/1901

Poglavitomu Gospodinu

Matku Mandiću

zastupniku naroda

Trst.

Občinsko zastupstvo u Voloskom je u svojoj dne 10. aprila 1901 obdržavanoj sjednici jednoglasno zaključilo, da se Vaše Gospodstvo obzirom na velike Vaše zaslugete stečene kano zastupnik naroda u korist ciele pokrajine Istre u obće i ove občine napose imenuje

počastnim gradjanom Voloskoga.

Dočim se podpisani časti spomenuti za ključak dati Vašem Gospodstvu do ugodna znanja, izriče želju, da Previšnji blagoizvoli Vaše Gospodstvo još dugi niz godina uzdržati u krepku zdravlju i zadovoljstvu na korist naše Istre i Voloskoga.

Volosko, dne 30. maja 1901.

Glavarstvo občine.

Načelnik:

(L. S.)

Dr. Stanger.

Tudi »Soča«! Pod tem naslovom smo prešli: Tudi »Soča« je čutila potrebo, da pride na pomoč gosp. Govékarju ter da loputne po »Edinosti«. Meritorno jej nočem odgovarjati, ker so njeni argumenti približno isti, katerih se je posluževal tudi g. Govékar sam v svojem poslanem proti »Edinosti« in ker velja tudi za »Sočo« odgovor, ki je bil priobčen v včerajšnji številki »Edinosti«. »Soča« pa gre še nekoliko dalje, nego g. Govékar sam in imenuje postopanje »Edinosti« »abderitsko«, očita »raznim društvom«

(tu misli seveda podružnico sv. Cirila in Metodija), da hočejo igrati mecene na tuje stroške, da so bili Tržačani trikrat obveščeni glede posredovanja dr. Eiricha, medtem je denkrat v »Slov. Narodu«, da so se rabile pri igri večinoma pisane uloge, da bosta pisatelj in založnik skrbela, da se jima ne bodo več kratile pravice z umazanostjo in da ti »kričavi Abderitje« (seveda okoli »Edinosti«) zahtevajo žrtve le od drugih itd. itd.

Človek si res ne more razlagati tega čudnega postopanja. Gospode, ki tako strastno napadajo »Edinost«, je menda zaslepila strankarska strast tako, da ne morejo več spoznavati obstoječih razmer in so si v svoji fantaziji ustvarili čisto nov svet, ki se popolnoma slaga z njihovimi nazori. Tem ljudem kakor da ne gre v glavo, da smo prvič v razmerju z drugimi narodi zelo malnarod, in drugič, da je vse naše kulturno stremljenje še le v povojih. Nobeden razsoden človek ne odreka slovenskim pisateljem in drugim narodnim duševnim delavcem v principu pravice do primerne odškodnine za njihov trud; ali pri sedanjih naših razmerah je treba velikih žrtv in kdor ni pripravljen na take žrtve, naj se raje poprime kakega družega posla, ki mu bo nekoliko več nosil, nego pisateljsko in sploh drugo duševno delo.

Kdor se je podal na to polje s principom, da bo tu gmotno dobro izhajal, temu se ne more reči družega, nego da se je v svojih kalkulacijah zaračunal. Ako je človek brez idejalov, se od njega ne more zahtevati nikakih žrtv, ako pa hoče kdo delovati za idejale, in naj si bodo ti že kakoršni-koli, pripravljen mora biti ob naših razmerah vedno na velike žrtve. To je menda jasno vsakomur in o tem ni treba zgubljati več besed.

»Soča« in oni, ki v tem obziru soglašajo z njo, so menda čisto pozabili na znani izrek »per aspera ad astra«. Kam bi prišli, ako bi vsaki slovenski duševni delavec zahteval za vse svoje delovanje popolno plačilo? Kaj bi bilo z našo literaturo, žurnalistiko in sploh z vsem napredkom, ako bi morali vsacega duševnega delavca primerno plačati za kvantiteteto in kvaliteto njeg. dela? Da, jaz sem uverjen, da pridejo časi, ko bo vse naše življenje tako razvito, da bo tudi naš narod vsaj razumno mogel plačevati svoje duševne delavce! In ravno v ta namen, da pridejo pogoji temu čim prej, je potrebno, da doplačamo žrtve vsi!

Rudečico jeze in ogorčenja pa mi je poglala v lice nesramna insinuacija »Sočina«, češ, da so možje okoli »Edinosti« kričavi Abderitje, ki le od družinih zahtevajo žrtve. To je impertinencea, katero treba zavrniti najodločneje.

Kje bi mi jemali denar, da bi jih plačevali, ako bi se ti naši možje postavili na Govékar-»Sočino« stališče? Naj mi dotičnika ne štejemo v zlo, ako omenjam njiju za primer. Vzemimo n. pr. gospoda Čotiča. Lahko rečem, da ta mož že v uredništvu samem dva krat zaslugete plačo, ki jo dobiva. A kje je drugo narodno delo: seje, shodi, izleti, in kje so neizogibni denarni stroški, ki so spojeni s tem? To je gotovo nekaj več, nego je g. Govékar od predstav »Rokovnjačev« v Trstu žrtvoval za družbo sv. Cirila in Metodija. Kaj še le n. pr. dr. Gregorin!

Tisočake bi trebalo na leto, ako bi ga hoteli le približno plačati za narodno delo. V tisoče bi rasel ekspenzar, ako bi hotel računati delo n. pr. o šolskem vprašanju, za list, za tiskarno, za »Narodni dom« itd. itd. In njemu ni še nikdar prišlo na misel, da bi kaj zahteval za vse to delo. Takov človek naj bi bil kričav Abderit, ki zahteva žrtve le od družih? Da zaključim o:

Kar ima narod naš na kulturnem polju, zahvaliti se ima le žrtvam naših prednikov! Ako bi se ne bil nihče žrtvoval, ne bi imeli sedaj ne slovenske literature, ne slovenskih dnevnikov, ne gledališča in sploh ničesar. Le žrtvam naših prednikov se imamo zahvaliti, ako se od teh kulturnih pridobitev preživlja sedaj — čeravno skromno — lepo število slovenskih rojakov.

Kakor so se naši predniki žrtvovali v našo korist, tako se moramo tudi mi žrtvovati za korist naših sorojakov in potomcev, seveda: ako imamo kaj idejalizma! Sicer zaprimo botege — in za nami potop.

Jeremija.

Čujte še to! Pišejo nam: Neki naš človek, vprašan po krstnem listu v stvari domovinske pravice, si je dal napraviti tu izvleček ter je istega plačal z 2 kronami. Oni

pa, ki je zahteval ta list, je izjavil, da ta krstni list ne velja in da je veljaven le oni, izdan po rojstnem župnem uradu! Ker nimamo še pri rokah natančnih podrobnosti, se za danes omejimo le na tu navedeno. Oglasimo se pa še, takoj ko se nam sporoči bolj na tanko o tej stvari!

Tako se zastopa lastne koristi! Pišejo nam: Jera P. iz Dobropolja je revna in bolehnata 80-letna starica.

Tu je našla ljudi, ki so jej šli brezplačno na roko o prizadevanju, da si pridobi domovinsko pravico v našem mestu. Urad našega političnega društva je storil vse mogoče tej revici v prilog. Pisalo se je po »Domovnicu«, za katero je morala plačati nadeno krono! Sedaj pa je prejela krstni list po poštnem povzetju in je morala plačati — 3 K in 70 st.!!

Da si je javila župnemu uradu v Dobropolju, da jej treba le izvlečka krstnega lista, brez koleka, in dasi se je povedalo, za kako porabo se potrebuje ta krstnica, je slavni župni urad osolil ta dokument z 2 K 60 st. take, eno krono za kolek in 20 stotink na poštah pristojbinah.

To pišemo, ne proti imenovanemu uradu, ker tam gotovo ne čitajo našega lista (drugače bi znali, da so vsi dokumenti, ki se rabijo za pridobitev domovinske pravice po novem zakonu, prosti kolekov in taks!), ampak pišemo za vse one druge, ki o izdajanju »Domovnicu« in krstnih izvadkov še vedno delajo potezkoče na tak namen.

Pomislite vendar, kako škodo lahko trpe občine vsled tega, da — mesto da bi šle na roko — delajo še težave in preglavice tistim pripadnikom svojim, ki bi hoteli izstopiti iz občinske zveze ter s tem rešiti občino vseh obvez, ki jih ima ista do njih, dokler so nje pripadniki!!

Poziv. Onega gospoda, ki je dne 27. t. m. ob 4. uri popoldne v nekem javnem lokalu trgal vabila na ples trgovskih pomočnikov ter jih metal pod mizo in ki je izjavil, da se sramuje tega, da je po rodu Slovenec — pozivljamo (ako noče, da pride njegovo ime v javnost) naj podari 10 kron našim družbi sv. Cirila in Metodija!

Dovoljujemo mu, da stori to na način, ki se zdi primeren njeru samemu!

Očevideci.

Glas iz občinstva. Pišejo nam: Z radostjo sem izvedel iz »Edinosti«, da ste se združili mestna in svetojakobška mladina ter da prirediti skupno dne 9. februarja sijajno maskarado na korist »Narodnega doma« in svetojakobških goslarjev. Torej v dva jako koristna namena. Koliko našega denarja roma o prirejanju veselice in narodnih slavnosti v tuje žepe: bodi za prostore, bodi za glasbo! Nota bene: v zadnje čase res ni šlo več toliko denarja za take namene, ker nam naši sodeželani sploh in načelno niso dajali prostorov in smo se morali — na moralno škodo vseh prirediteljev — omejati na male prostore. Da se z dohodkom maskarade ne bo zidal narodni dom, to je seveda jasno. Ali ideja se propagira in ljudje se vspodbujajo zanjo.

Maskarada bo v gledališču in za to se je lahko udeležijo vsi sloji. Sosebno pa še, ker je vstopnina razumno jako nizka. Nadejamo se torej za trdno, da se tržaško slovenstvo v velikem številu odzove povabilu odbora in da tako posvedoči svoje rodoljubje.

Iz pred naših sodišč. Včeraj zjutraj so se vršile pred tukajšnjim deželnim sodiščem sledeče razprave: 35-letni Ivan Švab iz Istre jo bil obtožen radi zločina težkega telesnega poškodovanja; bil je obsojen na 2 meseca težke ječe, poostrene z enim postom na mesec.

45-letni mizar Ivan Laurika iz Trsta je sedel na zatožni klopi in moral odgovarjati radi zločina proti pravosti in radi prestopka žaljenja javnih organov. Gg. sodniki so mu prisodili 13 mesecev težke ječe, poostrene z enim postom vsake tri mesece.

28-letnega Frana Tyrolta iz Zagreba, obtoženega zločina sleparije, je sodišče oprostil.

Drobne vesti. Nesreča v Lloydovem arzenalu. Včeraj zjutraj se je v Lloydovem arzenalu poškodoval 43-letni delavec Andrej Zechet, stanujoči v ulici della Fornace. Ubogi mož je namreč razkladal z nekega vagona neke težke zaboje. V tem mu je eden istih padel na noge in ga — kakor rečeno — nevarno poškodoval. Prvo zdravniško pomoč je dobil v arzenalu, pozneje so ga odpeljali v bolnišnico.

Prevara. Trgovcu Franu Muscheku se je predstavil dne 9. t. m. krojač Henrik

V. in je zahteval v imenu gospe Benussi, naj mu izroči nekaj kosov platna. Trgovcu je poznal krojača in radi tega je izročil došlecu platno v vrednosti 250 kron. Te dni je poslal trgovcu ženi račun; ta pa je odgovorila, da je poslala krojača z denarjem po blago. Trgovcu je to prevaro naznanil na policijo.

Aretovanja. Včeraj zjutraj je bil aretiran na parniku »Gundulič« 28-letni delavec Ivan Z. iz Trsta, ker so našli pri njem več kilogramov kave. — Včeraj sta bila aretirana v svobodni luki brezposelna delavca 28-letni Dragotin B. in 22-letni Alojzij M. oba z Goriškega, ker sta na sumu kakor avtorja neke tatvine. — Predsinočnim ob 7. uri so aretirali v svobodni luki 40 letnega Frana G., ker je baje pozabil plačati colnino po alkohola, ki ga je imel pri sebi.

Skupila sta jo! Težak Josip P. v službi pri tvrdki Hoek je včeraj peljal na na rokah neki štirikolesni voziček v svobodno luko. P. se je z vozičkom neke ustavil in je pustil voziček na tiru tramvaja. Ko je prišel tramvajski voz do omenjenega voza, seveda ni mogel iti naprej. Ko je zavirač poklical težaka na red, češ: čemu da pušča voz na tiru, je odurni P. še opsoval zavirača tramvayevega. In kakor da to ni bilo še zadosti, ga je hotel še s pestjo udariti. Ali v tem je prišel poleg angelj varuh v podobni moža javnega reda in miru, ter je prepotentnega težaka aretiral. Aretiranec je prosil redarja, naj obvesti njegovega (težakovega) gospodarja, predno ga odvede v zapor; redar je privolil v to in šla sta v skladišče, kjer je aretiranec bil v službi. Ko sta došla v magazin, je redar povedal, zakaj je težak aretiran in je hotel oditi proti zaporom, seveda s težakom vred. Temu pa se je magazinier uprl in hotel pustiti, da redar odvede težaka. Magazinier se je toliko časa upiral, dokler ni redar tudi njega aretiral. Odvedel je oba pred nadzornika Cijadeca, ki je magazinierja izpustil na svobodo (seveda pod pogojem, da bo moral o svojem času odgovarjati pred oblastjo), težaka pa je poslal v ulico Tigor.

Dražbe promičnin. V četrtek, dne 30. ja nuvarja ob 10. uri popoldne se bodo vsled navedbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe promičnin: v ulici Risorta št. 1.B, hišna oprava; v Šklednju, sodi in vino; v ulici Chiozza št. 36, hišna oprava; v Škorklji št. 451, hišna oprava; na trgu delle Legna, speccerijsko blago; ob 11. uri in pol: v Šklednju št. 172, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj: topiomer ob 7. uri zjutraj 5° 3 ob 2. uri popoldne 10° C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 758,2 — Danea plima ob — predp. in ob — pop.; oseka ob — predpoldne in ob — popoldne.

Slovansko pevsko društvo vabi za jutri, v četrtek dne 30. t. m. svoje pevce na izredno pevsko vajo v »Slovansko čitalnico« ob navadni uri.

Pevsko društvo »Zarja« v Rojanu vabi na domačo veselico s plesom, katero priredi v nedeljo dne 2. februarja 1902 v gostilni »Konsumnega društva« v Rojanu. Vspored: 1. »Koračnica«, godba. 2. Iv. pl. Zaje: »Hrvatska poputnica«, možki zbor. 3. »Slovensko sree«, godba. 4. »Pred slovesom«, čveterospev. 5. »Slavčkova pesem«, godba. 6. Iv. pl. Zaje: »Poputnica Kola«, možki zbor. 7. »Milica«, mazurka, godba. 8. A. Nedved: »Veseli pastir«, mešan zbor. 9. »Venec slov. narodnih pesni«, godba. 10. A. Fredno: »Gospod Čapek«, (Ali me nihče ne pozna?), vesela igra v jednom dejanju. 11. Ples. — Med posamičnimi točkami in k plesu svira Sv. Ivanska godba, pod vodstvom g. Breda. Začetek točno ob 4. uri popoldne. Ustopnina na veselico za osebo 40 st.; ustopenina k plesu za gospode 1 K, za gospe 40 st. Sedeži 20 st. Začetek plesa ob 8. uri zvečer in traja do 2. ure popoldne — Na obilno udeležbo uljudno vabi

ODBOR.

Obrotniško, konsumno in posojilno društvo v Šklednju vabi vse svoje člene, da se udeležijo občnega zbora, ki se bo vršil dne 16. februarja t. l. ob 9. uri zjutraj v društveni gostilni (pri Rošotu) s sledečim dnevnim redom:

1. Nagovor predsednika, 2. poročilo tajnika, 3. poročilo blagajnika, 4. Sprememba pravil, 5. razni predlogi in nasveti.

Odbor pevskega društva »Kolo« je v svoji sinočnji seji sklenil poslati na ples trgovskih pomočnikov deputacijo in povabiti

vse svoje člene, naj se udeležijo tega narodnega plesa v kolikor mogoče velikem številu. Mi se pridružujemo temu bratskemu povabilu v nadi, da se odzove ne le večina Kolašev, ampak tudi kolikor možno največ našega meščanstva!

Vesti iz ostale Primorske.

× **Kako naš jezik mečejo iz cerkve!** V »Naši Slogi« čitamo vest, ki bi se nam zdela neverjetna in nemožna, ako bi bilo sploh kaj nemožnega ali neverjetnega v teh naših krajih. Tako pa se nam tudi ta vest ne vidi neverjetna ali nemožna, pač pa gorostasna, nečuvna, vnebovpjoča!

Škof Flapp je namreč izdal odlok, po katerem je one tri »Češčene Marije« in »Češčena bodi kraljica«, katere ima svečenik po tih sv. maši menjaje moliti z ljudstvom po naredbi sv. Stolice »lingua vernacula« (v jeziku ljudstva), odslej zanaprej v italijanskih župnijah njegove škofije vedno in od vsacega svečenika moliti italijanski (latinski), v hrvatskih župnijah pa je italijanskim svečenikom svobodno moliti one »Češčena Marija« — italijanski ali latinski!!

Taka je torej vest v »Naši Slogi«. P. tem pa se še čudijo, odkodi agitatorji za sv. unijo! In prav nič se ne bo čuditi, če bomo danes jutri mogli poročati, da se je v poreško-puljski škofiji začelo unijsko gibanje.

Uredništvo »Naše Sloge« pripominja, da omenjeni odlok škof. Flappa predloži v Rim v razsodbo sv. kongregaciji za obrede.

× **Ples v — bolnišnici.** V Krku imajo bolnišnico. Za zgradbo stavbe je tudi cesar privolil svoj prispevek. V tej zgradbi bodo imeli v soboto dne 1. februarja ples na korist — »Lege Nazionale«!! To je že skrajna brezobraznost, s katero se najprej zasmehuje blagi namen Njeg. Veličanstva, potem pa se gazi v blato plemenita čustva vseh onih, ki so pripomogli, da se je postavila stavba. Ali politična oblast — ah, da, čemu.... ta stavek naj si čitatelji dopolnijo sami!

× **Ženska podružnica sv. Cirila in Metodaja** v Sežani vabi na veselico, ki jo priredi v nedeljo dne 2. februarja t. l. točno ob 7. uri in pol zvečer v dvorani hotela pri »Treh kronah«. — Vspored: 1. Hug. Sattner: »Po zimi iz šole«, poje mešan zbor. 2. Ant. Hajdrih: »V sladkih sanjah«, poje moški kvartet. 3. Ant. Foerster: »Ljubezan do domovine«, poje mešan zbor. 4. Davorin Bolé: »Uskok«, šaloigra enodejanka. 5. Avg. Laban: »Rojaki«, poje moški zbor. 6. Simon Gregorčič: »Jeftejeva prisega«, živa slika v dveh prizorih. — Po veselici svobodna zabava in ples. — Med točkami in k plesu svira tamburaški zbor iz Divače. Vstopnina za osebo 1 krono. — Preplačila se hvaležno sprejemajo.

Vesti iz Štajerske.

— **Pretep mariborskih policajev z dragonci.** Zvečer 21. t. m. so hoteli policaji aretirati dragonca Pucelja, ki je ranil nekega infaterijskega vojaka. Ko so vzeli aretirancu sabljo, priskočila sta na pomoč dragonca Mrhar in Zuccon. Spopadli so se z golimi sabljami; pri tem sta dobila dva policaja močne rane, pa tudi prva dva dragonca sta ranjena.

— **Samomor poštnega ravnatelja v Gradcu.** Na graškem pokopališču se je ustrelil ravnatelj poštne uradu v Gradcu Jožef Chenevière, ki je bil svoj čas poštni oskrbnik v Opotji. Zadnji čassi je domišljal, da ga vse preganja. Rojen je bil l. 1850. v Gorici in je služil tudi v Trstu.

Brzjavna poročila.

Imenovanje v tehnični službi pošte in brzjavna.

DUNAJ 29. (B.) »Wiener Zeitung« objavlja: Minister za trgovino je imenoval stavbenega komisarja Antona Stegú v Trstu stavbenim višim komisarjem za tehnično službo poštne in brzjavnega zavoda v Brau.

Iz proračunskega odseka.

DUNAJ 29. (B.) Proračunski odsek je v sprejel naslov »centrala« proračuna ministerstva za nauk ter je začel razpravo o naslovu »ljudsko šolstvo«.

Iz srbske skupščine.

BELIGRAD 29. (B.) V skupščini pride danes v razpravo predlog poslanca Stanajevića, po katerem naj se stroški procesa radi

atentata proti kralju Milanu, katere imajo plačati dotični obsojenci, odpuste istim in naj obremene državo blagajno.

Roparski umor.

MOST 29. (B.) Tu se je danes izvršil roparski umor. Trgovko z oblekami, Josipino Spitz, ki ima svojo prodajalnico v Engengasse v sredini mesta, so našli danes zjutraj v prodajalnici z razbito glavo in mrtvo. Poleg mrtvega trupla je ležalo okrvavljeno kladivo. Zdravniški ogled je dokazal, da se je umorstvo izvršilo več ur popred, nego so našli truplo. O storilecu ni nobene sledi.

Dogodki na Kitajskem.

PEKING 28. (B.) Reuterjeva pisarna javlja: Cesar in cesarica udova sta v sprejela v avdijenci ptuje poslanike. Avstro-ogerski poslanik baron Czikav je izročil adresno in je naglašal vstopavljenje mirovnih odnosov do Kitaja. Govornik je pridodal, da se vlasti nadejajo, da se ti odnosi obrnejo še na bolje. Cesar in cesarica udova sta odgovorila. Cesarica je izrazila svoje obžalovanje na minolosti in je dala zagotoviti za bodočnost.

Vojna v južni Afriki.

BRUSELJ 29. Glede na včerajšnja izvajanja Balfourja v angleški spodnji zbornici, ki bi se mogla tolmačiti tako, kakor da je inozemska vlada v imenu Burov stavila mirovne pogoje, pravi »Petit Bleu«, da je v položaju, da more tako tolmačenje proglasiti krivim. Odposlanci Burov v Evropi niso formulirali nikakih mirovnih predlogov in niso naložili nikomur, da bi v njih imenu stavil kakov tak predlog.

Rečeni list pridodaja, da ni nemogoče, da je nizozemska vlada v prijateljskem mišljenju in iz lastnega nagona poskusila pogajati se z angleško vlado. Možno je tudi, da se njena obvestila nanašajo le na nizozemske stvari, ali odposlanci Burov niso v prav nikaki zvezi s tem korakom.

IZJAVA.

Ker trdi včerajšnja »Soča«, da so se o predstavah »Rokovnjačev« v Trstu rabile večinoma pisane uloge, izjavljata podpisana, da ta trditve ne odgovarjajo resnici. Kajti niti sama se nista posluževala pisanih ulog, niti nista pri katerem drugem igralcu opazila kake take uloge! In to bi bila gotovo, ako bi bila »Sočina« trditve resnična. Konstatujeta tudi, da sta pri diletantih opazala le ti-skane knjižice.

Trst, dne 29. januarja 1902.

Jaka Stoka (»Nanec«).

Dragotin Godina (»Štefan Poljak«).

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

MIZARSKA ZADRUGA V GORICI

z omejenim jamstvom

naznanja slovenskemu občinstvu, da je prevzela

prvo slov. zalogo pohištva

iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici

Antona Černigoj-a

katera se nahaja

v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1.

na de (sni strani cerkve sv. Petra).

Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Intelligenten mladenič

išče službo pri kaki tukajšnji (ali tudi na daleč) večji trgovini, kakor praktikant; iz začetka tudi brez plače. Govori in piše tri jezike. Pismene ponudbe, pod naslovom »Stalno«, naj se pošljejo na upravnništvo »Edinosti« — Trst.

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.

— T R S T —

TOVARNA:	ZALOGE:
Via Tessa, vogal	Piazza Rosario št. 2 (solsko poslopje)
Via Limitanea	In Via Riborge št. 21

Telefon št. 670.

Velik izbor tapetarij, zrcal in slik. Izvršuje naročila tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurence.

ILUSTROVANI CENIK ZASTONJ IN FRANKO

Predmeti postavijo se na parobrod ali železnico franko.

